

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2024

A1.

Όταν ήταν ύπατοι ο Μάρκος Τύλλιος Κικέρωνας και ο Γάιος Αντώνιος, ο Λεύκιος Σέργιος Κατιλίνας, άντρας πολύ αριστοκρατικής καταγωγής αλλά πολύ διεστραμμένου χαρακτήρα, συνωμότησε εναντίον της πολιτείας. Τον είχαν ακολουθήσει κάποιοι ένδοξοι αλλά αχρείοι άντρες. Ο Κατιλίνας εκδιώχθηκε από την πόλη από τον Κικέρωνα. Οι σύντροφοί του συνελήφθησαν και στραγγαλίστηκαν στη φυλακή.

.....

Ενεργώντας υπό την επιρροή τους πολλοί, όχι μόνο αχρείοι, αλλά και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι αυτό έγινε με σκληρό και τυραννικό τρόπο. Τώρα καταλαβαίνω ότι, αν αυτός φτάσει στο στρατόπεδο του Μάνλιου, όπου κατευθύνεται, κανείς δε θα είναι τόσο ανόητος, που να μη βλέπει ότι έγινε συνωμοσία, κανείς τόσο αχρείος, που να μην το ομολογήσει.

B1.

1-β

2-α

3-β

4-γ

5-γ

B2.

ρεαλιστής: rem
σοσιαλισμός: socii
στραγγαλίζω: strangulati (sunt)
φίρμα: confirmaverunt
ρήγας: regie

Γ1.

nobilissimi generis: nobilissima genera
clari: clariores - clarissimi
quidam: cuiusdam
viri: viros
urbe: urbium
carcere: carcer
spem: spe
sententiis: sententiam
multi: multum – plus - plurimum
id: earum
coniurationem: coniuratio

Γ2α.

Τύποι υποτακτικής

pervenerit
videat
fateatur

Απαρέμφατο Ενεστώτα

pervenire
videre
fateri

Γ2β.

coniuravit: coniurem
consecuti errant: consequuntur
expulsus est: expellebas
deprehensi sunt: deprehendendi
aluerunt: aluissemus
nascentem: nascituram
dicerent: dic
itellego: intellectu
fore: esse

Δ1α.

ingenii: γενική της ιδιότητας στο «vir»

ex urbe: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της απομάκρυνσης στο «expulsus est»

eius: γενική κτητική στο «socii»

non credendo: απρόθετη αφαιρετική γερουνδίου που δηλώνει τρόπο στο «confirmaverunt»

factum esse: αντικείμενο στο «dicerent», ειδικό απαρέμφατο (ταυτοπροσωπία).

Δ1β.

qui non fateatur: Δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική συμπερασματική πρόταση. [Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία *qui non* (= *ut is non*) που βρίσκεται μετά τη λέξη *tam* (το *tam* βοηθά στον εντοπισμό της αναφορικής συμπερασματικής) και είναι αρνητική].¹ Εκφέρεται με υποτακτική, διότι το συμπέρασμα στη λατινική είναι μία υποκειμενική κατάσταση και συγκεκριμένα με υποτακτική χρόνου ενεστώτα (*fateatur*), διότι εξαρτάται από το ρήμα της κύριας πρότασης (*intellego*) που είναι αρκτικού χρόνου (ενεστώτας) και, επομένως, αναφέρεται στο παρόν. Υπάρχει ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, διότι το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση). Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το *intellego* με όρο αναφοράς το *neminem*.

Δ2α.

Antonius, alter consul, Catilinam ipsum cum exercitu suo, proelio victum, interfecit.

Δ2β.

Ιδιόμορφη αφαιρετική απόλυτη ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα *coniuravit*.

(Οι αφαιρετικές «*Marco Tullio Cicerone et Gaio Antonio*» είναι τα υποκείμενά της και η αφαιρετική «*consulibus*» είναι κατηγορηματικός προσδιορισμός σε αυτές).

Cum Marcus Tullius Cicero et Gaius Antonius consules essent.

(ιστορικός *cum* + υποτακτική παρατατικού του *sum*, εκφράζει το σύγχρονο στο παρελθόν).

¹ Η αναφορά στην εισαγωγή είναι προαιρετική, καθώς δεν ζητείται.